

Nagy szikibagoly (*Gortyna borelii lunata*) [Freyer, 1838] jelölés-visszafogásos vizsgálata a hencidai Csere-erdőben

Patalenszki Adrienn¹ - Kőrösi Ádám² - Ambrus András³

¹ Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

² MTA-ELTE-MTM Ökológiai Kutatócsoport

³ Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság

V. Országos Lepkész Találkozó
Hortobágy, 2019. július 25-27.

Életmód

Fokozottan védett, term. védelmi értéke:
250.000 Ft!

- monofág faj, kizárólagos tápnövénye: sziki kocsord (*Peucedanum officinale*)
- élőhely: kocsordos-őszirózsás sziki magaskórósok
- rajzási ideje: szeptember vége-október vége (augusztus 29!)
- jelenlétére utaló nyom: hernyórágás

A faj kutatásának előzményei

- a hencidai Csere-erdőben Varga Zoltán találta meg először (szóbeli közlés)
- Baranyi Tamás és Sum Szabolcs több éves kutatásai

Célkitűzések

- mozgásmintázat vizsgálat egy heterogén struktúrájú élőhelyen
- a populáció demográfiáját leíró változók (látszólagos túlélési ráta, visszafogási valószínűség) becslése
- populációnagyság meghatározása

A vizsgálati terület bemutatása

- országos jelentőségű természetvédelmi terület (Hencidai Csere-erdő TT)
- Hencida és Gáborján között, a Berettyó partján helyezkedik el
- 111 ha kiterjedésű
- ligetes megjelenésű sziki tölgyes

Módszer

- vizsgálati évek:
- 2016: 10 alkalom
- 2017: 8 alkalom

- mintavételi időszak:
szeptember vége-
október eleje->
rajzáscsúcs

- sziki kocsord állományok pontos lehatárolása
- imágók detektálása kézilámpás kereséssel
- jelölés-visszafogásos vizsgálat
- transzekt menti hernyórágás számlálás

Sziki kocsord állományok elhelyezkedése a hencidai Csere-erdőben

Módszer

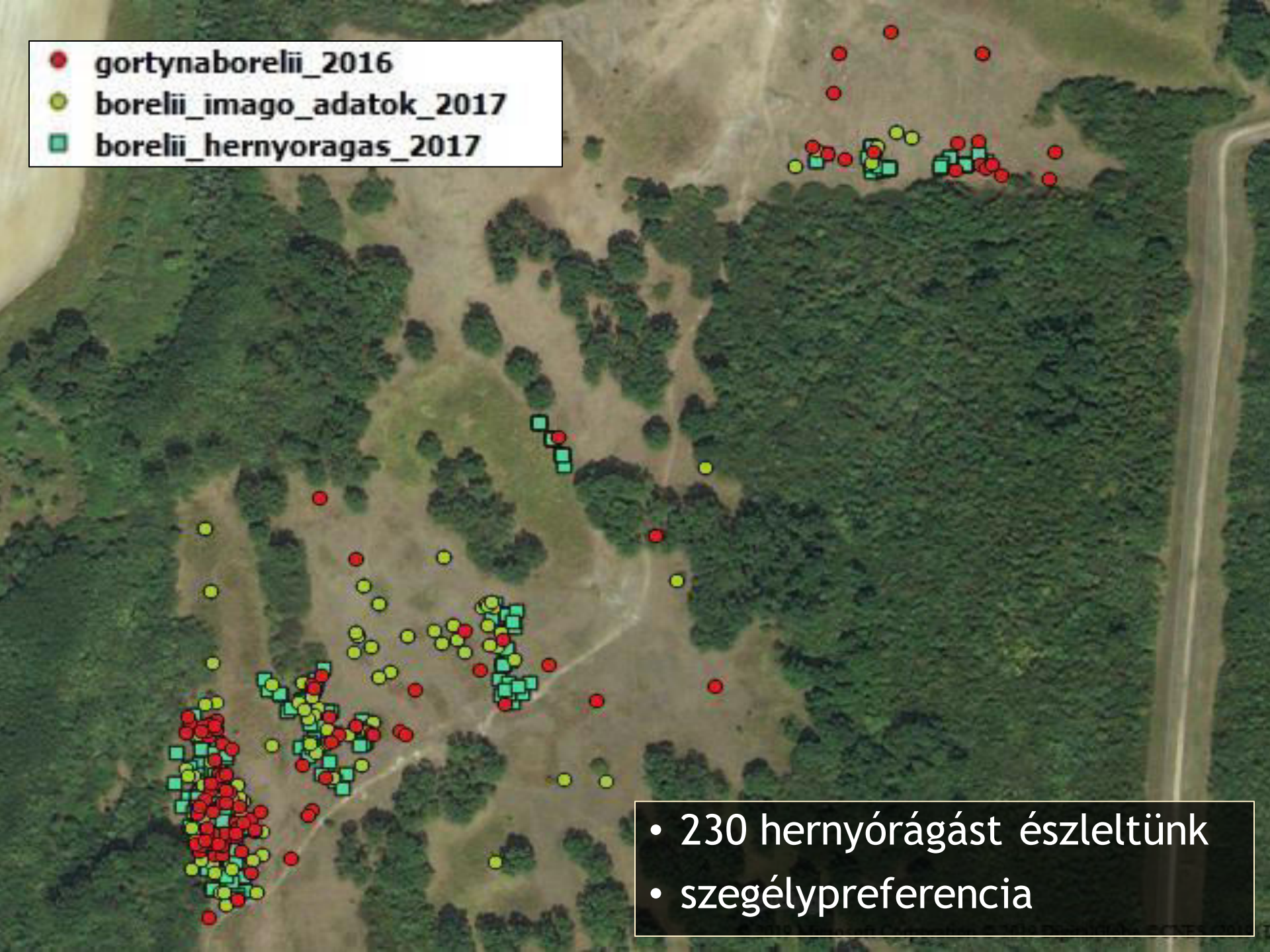
- 5 db 100 m hosszú és 20 m széles lineáris transzekt kijelölése

Eredmények

- összesen 191 egyedet jelöltünk meg (2016: 108 pld., 2017: 83 pld.)
- alacsony visszafogási ráta: $p = 0.22$ (95% CI: 0.07-0.5)
- túlélési valószínűség: $\varphi = 0.36$ (95% CI: 0.18-0.6)
- populációnagyság: a hímek és a nőstények egyedszáma is 171 (95% CI: 79-434)

-
- The image is an aerial photograph of a landscape with a mix of green forest and brownish, open ground. Numerous sampling points are overlaid on the map, categorized by color and shape. A legend in the top-left corner identifies these points: red circles for 'gortynaborelii_2016', yellow circles for 'borelii_imago_adatok_2017', and cyan squares for 'borelii_hernyoragas_2017'. The points are distributed across the landscape, with a high concentration of red circles and cyan squares in the bottom-left corner, and a cluster of yellow circles and cyan squares in the top-right corner. Other points are scattered throughout the central and lower-middle areas.
- gortynaborelii_2016
 - borelii_imago_adatok_2017
 - borelii_hernyoragas_2017

- 230 hernyórágást észleltünk
- szegélypreferencia

Imágók térbeli elmozdulása

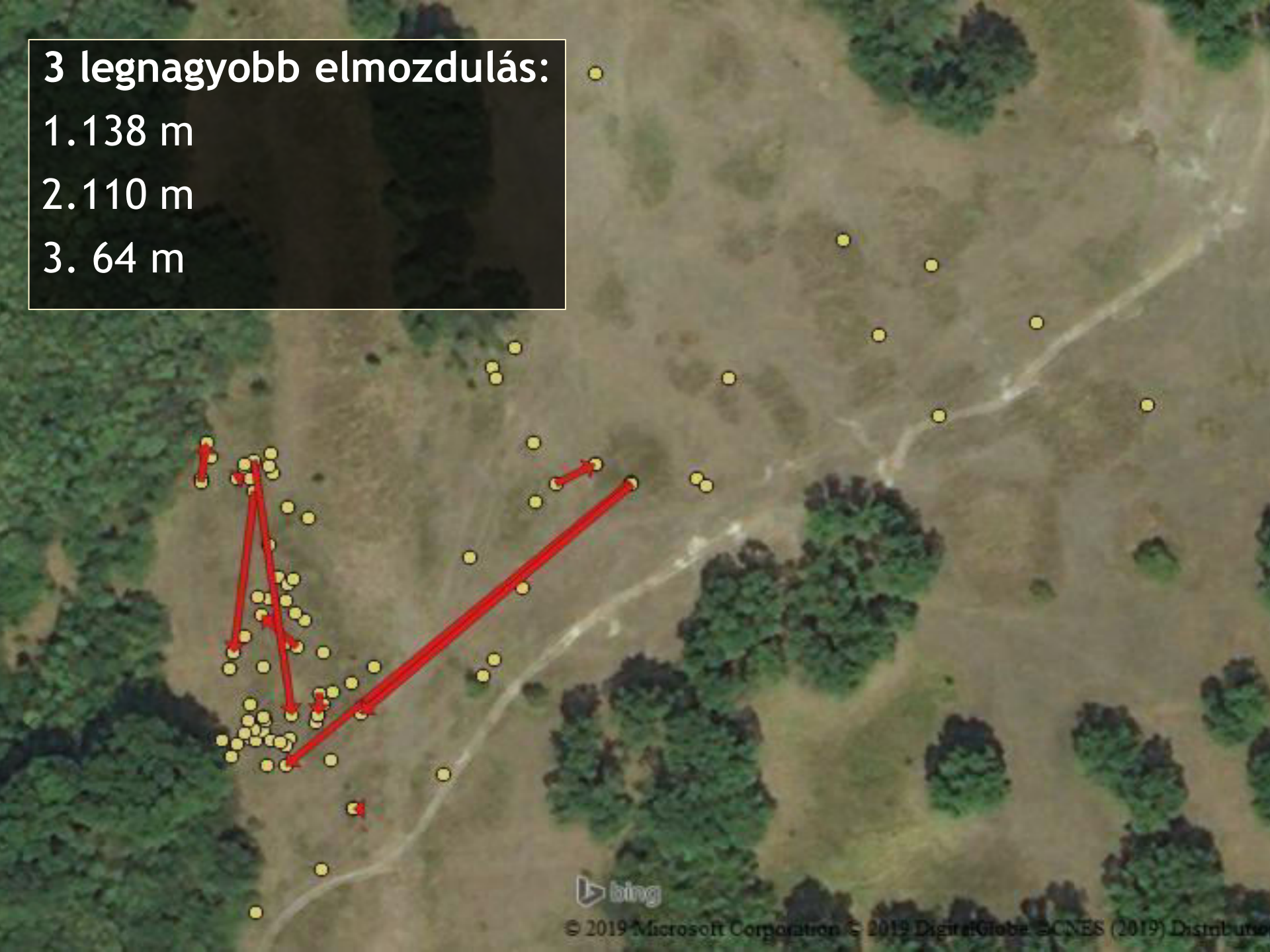

3 legnagyobb elmozdulás:

1. 138 m

2. 110 m

3. 64 m

- 14 alkalommal figyeltünk meg a nőstény lepkék peterakását

- 4 alkalommal figyeltünk meg párzó egyedeket

Konklúzió és javaslatok

- imágók nagyon rövid életűek és/vagy kikelés után igen hamar elhagyják az élőhelyüket
- hosszabb, intenzívebb mintavétel szükséges
- diszperziós képesség vizsgálata

Köszönetnyilvánítás

Szeretném megköszönni

- Kőrösi Ádám
- Ambrus András
- Patalenszki István
- Patalenszki Norbert
- Szilágyi Attila
- Gábor Tamás
- Danyik Tibor
- Tóth Pál
- Faragó Ádám

segítségét és kutatásban való közreműködését.

A night scene with a tree on the left, a white tarp, and a bright light source. The text "Köszönöm a figyelmet!" is overlaid in the center.

Köszönöm a figyelmet!